

16. november 2015
J.nr. 15-3137965

Proces og Administration
HCH

L 13, forslag til lov om ophævelse af hjemmel til kontrol af udendørs byggeaktivitet på privat grund

Samrådsspørgsmål A, B og C

- Tale til besvarelse af spørgsmål A, B og C, omtrykt den 13. november 2015

Spørgsmål A

Ministeren bedes kommentere Rockwoll Fondens opdaterede redegørelse for omfanget af sort arbejde i Danmark (Rockwoll Fondens Forskningsenhed – Arbejdsrapport 37 – Det sorte danmarkskort: Geografisk variation i danskernes sorte deltagesfrekvens), herunder hvilke konsekvenser ministeren vil drage på baggrund af undersøgelsens konklusioner.

Spørgsmål B

Ministeren bedes redegøre for, hvilke initiativer regeringen agter at igangsætte i forhold til at bekæmpe sort arbejde i Danmark, herunder hvorvidt man agter at følge opfordringen fra Vardes borgmester Erik Buhl Nielsen (V) om at gøre kampen mod sort arbejde til ”en landsdækkende dagsorden”, jf. artikel på DR.dk ”Hver tredje i Varde har arbejdet sort” af 11. november 2015.

Spørgsmål C

På baggrund af opdaterede oplysninger i forhold til omfanget af sort arbejde i Danmark, jf. Rockwoll Fondens forsknings-

enhed – Arbejdspapir 37 – Det sorte danmarkskort: Geografisk variation i danskernes sorte deltagerfrekvens, bedes ministeren oplyse, om regeringen stadig ønsker at gennemføre lovforslag nr. L 13, der ifølge regeringen selv ”kan give anledning til mere sort arbejde”, eller om undersøgelsen giver anledning til ændringer.

[Indledning]

Jeg takker for indkaldelse til dette samråd, hvor jeg får lejlighed til at kommentere på de nye statistiske oplysninger fra Rockwool Fondens forskningsenhed om udbredelsen af sort arbejde i Danmark. Jeg vil, som aftalt med spørger, besvare spørgsmålene samlet.

[L 13]

Jeg vil starte med som svar på spørgsmål C at bekræfte, at regeringen stadig ønsker at gennemføre L 13 om ophævelse af kontrol på privat grund, selvom det isoleret set kan give anledning til mere sort arbejde.

Som jeg tidligere har udtalt, er det tvivlsomt, hvilken effekt den nuværende bestemmelse har haft, da SKAT ikke kvantitativt kan opgøre effekten af de enkelte kontrolbeføjelser. Det har naturligvis en vis betydning, når en kontrolbeføjelse bortfalder, men jeg er af den faste overbevisning, at kontrolhjemlernes berettigelse skal vurderes i forhold til, hvor indgribende en hjemmel, der er tale om, og i forhold til de beskyttelsesværdige interesser den enkelte borger har.

Der skal være den fornødne proportionalitet og balance i SKATs kontrolhjemler, og jeg mener ikke, at balancen er i orden, når SKAT kan gå ind i borgernes private haver.

Jeg mener ikke, at analysen fra Rockwoll Fondens forskningsenhed ændrer på dette billede. Undersøgelsen tegner et billede af, hvor det er mest udbredt at tilbyde at udføre sort arbejde. Samtidig beskrives, at det sorte arbejde er delt op i to hovedkategorier. Det drejer sig dels om situationer, hvor der er sket kontant betaling for det udførte arbejde, dels tilfælde med gensidig udveksling af ydelser, de såkaldte vennetjenester.

I forhold til vennetjenester vil jeg gerne bruge lejligheden til at understrege, at der ikke skal betales skat af hjælp til småopgaver for venner og familie. For at der efter loven er tale om sort arbejde, skal der altså være tale om, at man får betaling eller bytter ydelser – det man kalder gensidige vennetjenester.

Hjemlen til kontrol på privat grund har været rettet mod synlige udendørs byggeaktiviteter af professionel karakter. Det betyder, at fokus har været rettet mod at konstatere, om det firma, der har stået for opgaven, har overholdt skatte- og afgiftslovgivningen, herunder indeholdt og afregnet A-skat. Hvis der har været tale om sort arbejde, vil det typisk have været arbejde, der er leveret mod kontant betaling.

Kontrollen af byggeaktiviteter på privat grund har ikke haft til formål eller været egnet til at ramme den form for sort arbejde, hvor der er tale om gensidige vennetjenester. Analysen fra Rockwool Fondens analyseenhed påpeger, at vennetjenester udgør 2/3 af det sorte arbejde.

[Initiativer mod sort arbejde]

Der bliver spurgt til, hvilke initiativer regeringen agter at igangsætte i forhold til at bekæmpe sort arbejde i Danmark, herunder hvorvidt man agter at følge opfordringen fra Vardes borgmester Erik Buhl Nielsen (V) om at gøre kampen mod sort arbejde til ”en landsdækkende dagsorden”.

Der er ikke tvivl om, at sort arbejde skader samfundsøkonomien. Der bliver færre penge til de velfærdsgoder, som vi alle gerne vil have. Men kontrol på privat grund og mulighed for at angive hinanden er ikke den rigtige vej, hvis målet er at ændre på den udbredte accept af sort arbejde.

En indsats mod sort arbejde handler ud over almindelig kontrol om initiativer, der kan øge borgernes tillid til, at deres betaling af skat er retfærdig, dels fordi skatten sikrer de fælles velfærdsgoder, dels fordi andre også betaler den skat, de skal.

Det er netop en central pointe i min retssikkerhedsdagsorden, at borgernes tillid til SKAT skal genetableres, og at det skal være enkelt for den enkelte at forstå og håndtere ens egne

skatteforhold. Jeg mener, at det vil bidrage til en øget accept af at betale den forudsatte skat.

[Holdningsændring]

Sort arbejde skal bl.a. bekæmpes med holdningsbearbejdning. Selvom der er fremgang at spore, viser Rockwool Fondens analyse, at der er lang vej igen. Indsamlingen af data dækker en periode fra 1994 til 2014 og viser, at i 1994 udførte 25 pct. af danskere sort arbejde. I dag er tallet faldet til 21,5 pct.

Analysen viser også, at sort arbejde mod kontant betaling er stort set lige udbredt overalt i landet, ca. 7,7 pct., mens gensidige vennetjenester er mest udbredt uden for de store byer, 17,3 pct.

I de store byområder, dvs. Hovedstadsregionen, Aarhus og Odense er det hver ottende, 12,3 pct., der har lavet gensidige vennetjenester.

Når det gælder en holdningsbearbejdning imod sort arbejde, er det ikke alene SKAT's opgave. Det er et fælles projekt for alle involverede myndigheder, arbejdsgiverorganisationer og faglige organisationer, og tallene for sort arbejde viser desværre, at der er en stor fælles opgave her.

[Kontrol]

SKAT's kontrolindsats mod sort arbejde er først og fremmest rettet mod sort arbejde mod kontant betaling. Det foregår

mange steder, og kontroller af udvalgte brancher, hvor der erfaringsmæssigt kan være tale om udbredt sort arbejde, er et af SKAT's indsatsområder.

[Afslutning]

Som jeg indledte med at sige, giver Rockwool Fondens analyse mig ikke anledning til at komme med ændringsforslag til L 13 om ophævelse af hjemlen til kontrol på privat grund eller at trække lovforslaget tilbage.

Det drejer sig grundlæggende om, hvor grænsen skal gå mellem en beskyttelse af borgernes privatliv og myndighedernes magtbeføjelser. Jeg har ikke hørt tungtvejende argumenter for, at kampen mod sort arbejde står og falder med muligheden for kontrol af byggeaktiviteter i de private haver, og jeg mener ikke, at der er noget som helst grundlag for at tilside-sætte hensynet til den enkelte borgers privatliv.